

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/104/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214200795
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2214200795.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobcu: CETELEM SLOVENSKO, a.s., so sídlom Bratislava, Panenská 7, IČO: 35 787 783, zastúpenému advokátkou: JUDr. Helena Strachotová, so sídlom Martin, Hviezdoslavova 7, proti žalovanému: Q. A., nar. XX.X.XXXX, bytom M., X. T. XX/X, o zaplatenie 1.416,07 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 14C/85/2014-60, zo dňa 13.8.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd žalobu zamietol a zároveň žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 2, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase podpísania zmluvy a § 37 ods. 1, § 39, § 40 ods. 1, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, 2, § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je v celom rozsahu nedôvodná. Z predložených dôkazov zistil, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere absentuje údaj o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len RPMN) a v dôsledku týchto nedostatkov sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Súd dodal, že v danom prípade ide o tzv. typovú zmluvu napísanú drobným až nečitateľným písmom, upravenú bez účasti spotrebiteľa, pričom spotrebiteľ nemal právo zásadným spôsobom do nej zasahovať, prípadne ju meniť, nejde teda o podmienky individuálne dojednané. Dôvodom ich absolútnej neplatnosti je rozpor s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1, § 39 Občianskeho zákonníka, absencia písomnej formy podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka a tiež neprijateľnosť podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. A keďže žalovaný zaplatil viac (6.210,46 Eur), než koľko vyčerpal (5.588,33 Eur), súd žalobu v celom rozsahu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a žalovanému, ktorý mal v konaní plný úspech, nepriznal náhradu trov, nakoľko si žiadne neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podal prostredníctvom svojej advokátky odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa k novému prerokovaniu veci s tým, že súd vec nesprávne skutkovo a právne posúdil. Uviedol, že absentujúce údaje v zmluve nie je možné určiť pri revolvingovom úvere, nakoľko dlžník čerpá úver opakovane a preto nie je možné určiť presnú časť istiny úrokov a poplatkov a ani končenu splatnosť úveru. Žiadny právny predpis neobmedzuje účastníkov právnych vzťahov a to ani tých so spotrebiteľským prvkom v uzatváraní tzv. formulárových zmlúv. Akceptovanie obsahu akejkoľvek zmluvy teda aj formulárovej, zaväzuje zmluvnú stranu k jej dodržiavaniu. Ak súd prvého stupňa uvádza, že zmluva je absolútne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi, je to v rozpore s tvrdením, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Konštatovanie súdu prvého stupňa, že úver je bezúročný a bez poplatkov a

veriteľ má právo iba na bezdôvodné obohatenie nemá oporu ani v uzavretej zmluve, ani v zákone, ani v praxi. Podľa názoru žalobcu rozsudok súdu prvého stupňa je nepreskúmateľný, keďže súd v rozhodnutí neuviedol akými úvahami sa riadil, z akých skutočností vychádzal, pričom vo svojej argumentácii mal dbať tiež na presvedčivosť. Podľa názoru žalobcu sa súd prvého stupňa v rozpore s § 157 ods. 2 O.s.p. nevysporiadal dostatočne so skutkovým, ani právnym posúdením veci.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je sčasti dôvodné, v dôsledku čoho je potrebné napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa s použitím § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušiť a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, vymedzeným uplatnenou odvolacou argumentáciou žalobcu bolo posúdiť správnosť záveru súdu prvého stupňa, že predmetný úver je potrebný pre absentujúce náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere považovať za bezúročný a bez poplatkov, navyiac, že predmetná zmluva je absolútne neplatná podľa § 3 ods. 1, § 39 a § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka a tiež pre neprijateľnosť podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

V danom prípade bolo medzi účastníkmi nesporným, že dňa 27.1.2003 došlo medzi nimi k uzavretiu zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, ktorá je svojím charakterom zmluvou spotrebiteľskou a preto sa musí riadiť normami práva Slovenskej republiky na ochranu spotrebiteľa, okrem iných i zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch... v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy do 30.6.2006.

Prvostupňový súd v preskúmanom rozsudku citoval správne znenie ustanovení tohto zákona, avšak odôvodnenie záverov súdu s ním nekorešponduje najmä v tej časti, keď uvádza, že predmetná zmluva neobsahuje údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a preto sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Súdom prvého stupňa citované znenie zák. č. 258/2001 Z.z. v ust. § 4, ale ako náležitosť spotrebiteľskej zmluvy údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru neobsahuje. Zo strohého odôvodnenia preskúmaného rozsudku potom ani nie je zrejmé ako, na základe čoho súd k tomuto záveru dospel.

Obdobne vyznievajú nezrozumiteľne závery súdu prvého stupňa i o tom, že v dôsledku absencie údajov v zmluve o spotrebiteľskom úvere o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, keďže zákon o spotrebiteľských úveroch v citovanom znení v § 4 absenciu týchto údajov v zmluve s takýmto následkom (bezúročnosti a bez poplatkovosti) nespája. Ani pri tomto závere potom nie je zrejmé ako súd ku nemu vlastne dospel.

Je pravdou, že Zákon o spotrebiteľských úveroch v uvedenom znení v § 4 ods. 2 písm. g) uvádza ako povinnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere RPMN s tým, že ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, toto ale neplatí bezvýhradne. Prvostupňový súd v odôvodnení preskúmaného rozsudku vôbec nezohľadňuje, že medzi účastníkmi bola uzavretá výslovne len zmluva o revolvingovom úvere, ktorý je typický tým, že takýto úver je možné v rámci poskytnutého úverového rámca priebežne čerpať a po jeho vyčerpaní a uhradení sa úverový rámec opätovne obnovuje, v dôsledku čoho úverový vzťah môže fungovať neurčitú dobu. Toto špecifikum revolvingového úveru spôsobuje, že údaj o RPMN daného úveru nie je možné dobre určiť v čase uzavretia zmluvy, keďže priebežným čerpaním a dopĺňaním úveru sa menia údaje relevantné pre výpočet RPMN.

Preto zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v § 3 ods. 6 uvádza, že pri spotrebiteľských úveroch formou preddavkov na bežný účet s výnimkou kreditnej karty (§ 1 ods. 3) alebo v prípadoch, keď nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ pred uzavretím zmluvy informovaný o úverovom limite, o nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, o podmienkach, za ktorých môže byť zmluva

zmenená a o spôsobe a termíne skončenia zmluvného vzťahu. Počas trvania zmluvy musí byť spotrebiteľ bezodkladne informovaný o zmene RPMN. Podľa nasledujúceho ods. 7, ak veriteľ ponúka spotrebiteľské úvery tomu istému spotrebiteľovi za rôznych podmienok, ročná percentuálna miera nákladov musí byť uvedená na výpočte podľa prílohy tohto zákona.

Citované zákonné na vec dopadajúce ustanovenie prvostupňový súd vôbec neaplikoval, zrejme aj v dôsledku toho, že podľa odôvodnenia vôbec nezohľadnil, že v danom prípade bola uzavretá zmluva o revolvingovom úvere. V dôsledku toho vec nesprávne právne posúdil. Žiada sa dodať, že na prvej strane predmetnej zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru je v pretači uvedený i príklad RPMN.

S poukazom na vyššie uvedené zo strohého odôvodnenia záverov súdu prvého stupňa v preskúmanom rozsudku nie je zrejmé, prečo súd vyššie uvedené nezohľadnil, resp. ak zohľadnil, nedá sa z odôvodnenia prvostupňového súdu vyčítať k akým záverom následne dospel. Napadnutý rozsudok je preto z uvedených dôvodov nepreskúmateľný.

Absolútne nezrozumiteľným, zmätočným a v dôsledku toho i nepreskúmateľným sú i závery súdu prvého stupňa formulované v znení: „...nejde teda o podmienky individuálne dojednané. Dôvodom ich absolútnej neplatnosti je rozpor s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1, § 39 Občianskeho zákonníka, absencia písomnej formy podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka a tiež neprijateľnosť podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka“. Z takéhoto odôvodnenia totiž vôbec nie je zrejmé, či súd považoval za absolútne neplatnú celú zmluvu o revolvingovom úvere, čo by bolo v rozpore s jeho predtým uvedeným záverom, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, pričom nie je ani jednoznačne zrejmé, aké konkrétne dôvody majú spôsobovať absolútnu neplatnosť tejto zmluvy, v čom vidí súd absenciu písomnej formy a ani ktoré konkrétne zmluvné podmienky a z akých konkrétnych dôvodov majú byť neprijateľné.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/1994).

Vady konania vymedzené v § 221 ods. 1 písm. a) až g) O.s.p. sú porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj cit. čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález sp. zn. I. ÚS 226/03), treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania. Stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odôvodnenie rozsudku súdu a primerane i uznesenia (§167 ods. 2 O.s.p.) musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky

kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., je nepreskúmateľné.

Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka; porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na druhej strane sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá dôvodnosť podaného odvolania (§ 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.).

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa s použitím ust. § 221 ods. 1 písm. h) a f) O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou súdu, súc pritom viazaný vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu, bude opätovne posúdiť žalobou uplatnený nárok žalobcu cez prizmu ustanovení na ochranu spotrebiteľa, v prípade potreby doplniť dokazovanie a následne vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.